

अदारेण कापथेन कचिदपि नभरे यामे सन्दिरे वा न
प्रविशेत् । न कपथस्य शास्त्रातिक्रमकारिणो राज्ञः स-
काशात् प्रतिपद्येयम्"मिता० । "प्रतिपद्ये स्तुतिचक्रि-
ध्वजिरेष्ठानराधिपः । इहा दशगुणं पूर्वात् पूर्वादेते यथा-
क्रमम्"याज्ञ० । प्रतिपद्ये सुध्येषु सूत्यादयः पञ्च पूर्व-
प्रात् पूर्वेष्वात् परःपरो दशगुणं दुहाः । सूत्या प्राणिहिंसा
या अस्मात्सोति स्तुती प्राणिहिंसापरः चक्रो तैलिकः ।
ध्वजी सुराधिक्यो । वेष्टा पण्यस्त्री । नराधिपः
अनन्तरोक्तः"मिता० ।

"देवात्वेकस्मात्ताकाचार्यराज्ञां ज्ञायां परस्तिवाः ।
नाक्रमेष्टकविषयस्तुतीरनोदत्तनादि च"याज्ञ० । "देवाना
स्तुतिक् स्मात्ताकाचार्यराज्ञां परस्तिवाच ज्ञायां नाक्रा-
मेत् नाधितिष्ठेत् लङ्घयेद् बुद्धिपूर्वम् यथाह सतुः
"देवतानां गुरो राज्ञः स्मात्ताकाचार्ययोरेपि । नाक्रा-
मेत् कामतन्त्रायां वस्तुषो दीक्षितस्य च"इति । वस्तुषो
नकुलवर्णस्य यस्य कस्य चिद्भारव्यस्य वा सोमादेवेभ्युष
इति गुरुचकलिङ्गनिर्देशात् । रक्तादीनि च नाधिति-
ष्ठेत् । आदिपदहणात् सानोदकादेरुपहणम् "उद्वर्त्तन-
नयः स्नानं विष्णुसत् रक्तमेव च । लघुनिष्कृतवान्नानि
नाधितिष्ठेत् कामतः"इति मिता० । "विप्राहिंस्तुति-
यात्मानो नावज्ञेयाः कदाचन । आस्त्योः त्रियमाका-
ङ्क्षे कचिन्मर्षेण सृजेत्"याज्ञ० । "विप्रो बहुश्रुतोऽहिः
सर्पः स्तुतिया नृपतिः । एते कदाचिदपि नावमन्तव्या
आत्मा च स्तुतय नावमन्तव्यः । आस्त्योर्वावज्जीवं त्रिय-
मिच्छेत् कचिन्मर्षेण सृजेत् कस्यचिदपि मर्म दुर्वरितं
प्रकाशयेत्"मिता० । "दूरादुच्छिष्टविष्णुसत्त्वपादाङ्गांश्चि स-
स्तुतृजम् । श्रुतकृत्युदितं सस्यक् निर्लभाचारमाचरेत्"
याज्ञ० । "भोजनाद्युच्छिष्टं विष्णुमे पादपञ्चाङ्गमजवञ्च
ष्टहाद् दूरात् सस्तुतृजम् । श्रोतं स्मार्त्तं चाचारं नित्यं
सम्यगनुतिष्ठेत्"मिता० । "गोब्राह्मणान्नास्मान् नोच्छिष्टो
न पदा सृजेत् । न निन्दाताडने कुर्वीत् पुत्रं शिष्यं
च ताडयेत्"याज्ञ० । गां ब्राह्मणमग्निमक्षमदनीयं विशेषतः
एकमशुचिर्न सृजेत् । पादेन त्वत्तुच्छिष्टोऽपि "यदा पुनः
प्रमादात् सृशति तदाचमनोत्तरकालं मूक्तं का-
र्यम्" "सृष्टैतानशुचिर्नित्यमङ्गिः प्राणातपसृजेत् ।
गात्राण्येव सर्वाणि नाभिं पाणितलेन तु"इति
एवं प्राणादीनुपसृजेत् । कस्यचिदपि निन्दाताडने
न कुर्वीत् । एतज्ज्ञानपकारिणः "अशुभ्यमानस्तोदाद्य

ब्राह्मणस्यास्त्यगन्तः । दुःखं क्षमहृदाप्रोति प्रेत्याप्राप्त-
तया नरः"इति । पुत्रशिष्यौ शिष्यार्थमेव ताडयेत् ।
चकाराद् दासादीनपि । ताडनञ्च रज्ज्वादिनोक्तमाङ्ग-
व्यतिरेकेण कार्यम् "शिष्यं शिष्टरत्नधेनाशक्तौ रज्ज्नु
वेष्टुदवाभ्यां तदुभ्यामन्येन धनुं राज्ञा यासः"इति
मोतमवचनात् । "पृष्टतस्तु शरीरस्य नोक्तमाङ्गे कथ-
चन"इति मनुवचनात्"मिता० । "कर्मणा मनसा वाचा
यत्नादमं समाचरेत् । अस्मर्त्यं लोकविदितं धर्ममप्या-
चरेद्दु"याज्ञ० । कर्मणा कान्तेन यथाशक्ति धर्ममनुतिष्ठेत् ।
तमेव मनसा ध्यायेत् । वाचा वदेत् । धर्मं विहितमपि
लोकविदितं लोकामिश्रस्तिजनकं मधुपर्कं लोकवादिनं
माचरेत् । यस्मादस्मर्त्यं मन्मोषोनीयवत् स्वर्गसाधनं न भ-
वति"मिता० । "मादृषिप्रतिपिभ्रातृजामिषम्वन्विमातुलैः ।
हृद्वालातराचार्यं वेद्यसंश्रितवान्यवेः । कृत्स्नकपुरोहि-
तापत्यभायाद्यासुचमाभिभिः । विवादं वज्रयित्वा तु
सर्वलोकाङ्गयेद्दृष्टही"याज्ञ० । माता जननी । पिता
जनकः । अतिथिरध्वनीनः । आतरो भिक्षोदरा अपि ।
स्नानयो विद्यामानमर्तृकाः स्त्रियः । सम्बन्धिनो वै-
वज्राः । मातुलो मातुर्भाता । हृद्वाः सप्तत्युत्तरक-
यस्कः । बाह्वः आभोऽङ्गुलादपत् । आतुरो रोगी ।
आचार्य उपनेता । वेद्यो विद्वान् भिक्षुवा । संश्रित
उपजीवी । बन्धवाः पितृपत्न्या मातृपत्न्या । मातुलस्य
पृथगुपादानम् आदरार्थम् । कृत्स्नवाजकः । पुरोहितः
शान्त्यादेः कर्त्ता । अपत्यं पुत्रादि । भायां बहुधर्म-
कारिणो । दासः कर्मकरः । वनामयः सोदराः भ्रा-
तृभ्यः पृथगुपादानं अजाभिर्भगिनीप्राप्तार्थम् । एतै-
र्मातादिभिः सह वाक्कुलहं परित्यज्य सर्वान् प्राजा-
पत्यादीन् लोकान् प्राप्नोति" । "पक्षपिण्डानहृत्स्व न
ज्ञायात् परदारिणि । स्नायाच्चदीदेवस्नातस्तुदप्रक्षवणे
च"याज्ञ० । परदारिणं परस्वन्विषु सर्वस्वतोद्देशेन त्यक्तेषु
तडागादिषु पक्षपिण्डानहृत्स्व न स्नायात् । अनेनात्मी-
योत्सृष्टाभ्यनुज्ञातिषु पिण्डोद्वरमन्तरेषापि स्नानमभ्यनु-
ज्ञातम् । नद्यादिषु कथं तर्हीत्याह स्नायाच्चदीति ।
स्नायात् परस्वत्वा वा ससृद्गाः स्वन्त्यो नद्याः । हेव-
स्तातं हिमनिर्मितं पुष्करादि । उदकप्रवाहाभिघातजत-
जम्भे मङ्गानिस्तप्रदेशो स्तुदः । पर्वताद्युत्पदेशात्
प्रक्षुतम् उदकं प्रक्षवणं एतेषु पक्षपिण्डाहृत्स्वणेनैव
स्नायात् । एतच्च नित्यस्नानविषयम् इति संक्षेपे